

NUO REGLAMENTŲ IKI REALYBĖS: APLINKOS HUMANIZAVIMO PERSPEKTYVOS LIETUVOJE

Prof. **Gintaras Stauskis**,

VILNIUS TECH Architektūros fakultetas

El. paštas: gintaras.stauskis@vilniustech.lt



Minėdami pirmojo teisės akto, reglamentuojančio reikalavimus įtraukti miestų ir pastatų kūrimui 30-metį, siekiame apžvelgti ir įvertinti Lietuvos pažangą šioje srityje. Kelios projektavimo reglamentų versijos, pažengusios nuo paprasto, bet praktiško aplinkos ergonomikos sąvado į sudėtingą nacionaliniu lygmeniu pritaikytų tarptautinių ISO reikalavimų rinkinį, neabejotinai padarė teigiamą poveikį Lietuvos miestų aplinkai. Taip pat tai tapo mūsų architektų ir miestų planuotojų, rangovų ir užsakovų nuolatinio profesinio tobulėjimo keliu. Šios srities tyrimai yra išsibarstę architektūros, sociologijos, technologijų, socialinės rūpybos, sveikatos ir kitose mokslo srityse, atskleidė, kad žmonių poreikiai yra tokie pat įvairūs, kaip ir mūsų visuomenė, todėl savo projektuose, siekdami maksimalios įtraukties, susiduriame su persidengiančių, papildančių ir netgi prieštaraujančių siekių debesimis. Išsamaus empirinio tyrimo su keliomis interesų grupėmis rezultatai akivaizdžiai parodė, kad skirtingos socialinės padėties žmonės skirtingame jų gyvenimo tarpsnyje turi skirtingus ar net priešingus poreikius. Todėl kūrybingas ir patyręs specialistas yra pagrindinis veikiantis asmuo ieškant ir atrandant įtraukius, tvarius ir mus džiuginančius miestų, pastatų ir atvirųjų erdvių sprendimus. Dėl to, kad įtraukties kaip socialinės integracijos siekio prigimtis yra daugialypė, projektuose vienu metu siekiame tvaraus aplinkos naudojimo, kontekstualios estetikos, darnaus judumo ir kitų aktualių ilgalaikių, itin svarbių procesų suaktyvinimo.

Gintaras Stauskis yra architektas urbanistas, VILNIUS TECH Architektūros fakulteto profesorius, tyrinėjantis aplinkos humanizavimo klausimus. Prof. Gintaras Stauskis dirbo rengiant visas aplinkos ir statinių prieinamumą reglamentuojančių dokumentų versijas nuo pat pirmųjų statybos normų RSN 154-93. Prof. Stauskis taip pat nagrinėja statinių ir kraštovaizdžio tvaraus vystymosi problemas. Jis yra 2020 m. VILNIUS TECH Architektūros fakultete atidarytos kraštovaizdžio architektūros studijų programos vadovas, Menotyros mokslo krypties doktorantūros komiteto pirmininkas. Jis taip pat yra Lietuvos kraštovaizdžio architektų sąjungos, Lietuvos žaliųjų pastatų tarybos valdybų narys.



FROM REGULATIONS TO REALITY: THE PERSPECTIVE OF ENVIRONMENTAL HUMANIZATION IN LITHUANIA

Prof. **Gintaras Stauskis**,
VILNIUS TECH Faculty of Architecture

Email: gintaras.stauskis@vilniustech.lt

Commemorating the 30th anniversary of the first legal act regulating the requirements for the creation of inclusive cities and buildings, we aim to review and evaluate Lithuania's progress in this area. Several versions of design regulations, which progressed from a simple but practical compendium of environmental ergonomics to a complex set of international ISO requirements adapted at the national level, undoubtedly had a positive impact on the environment of Lithuanian cities. It has also become a path of continuous professional development for our architects and urban planners, contractors, and clients. Research in this field is scattered across architecture, sociology, technology, social care, health, and other scientific fields, revealing that people's needs are as diverse as our society, so in our projects, in order to achieve maximum inclusion, we deal with overlapping, complementary, and even conflicting clouds of aspirations. The results of a detailed empirical study with several interest groups clearly showed that people of different social status at different stages of their lives have different and even opposite needs. Therefore, the creative and experienced professional is a key factor in finding and discovering inclusive, sustainable, and rewarding solutions for cities, buildings, and open spaces. As the nature of inclusion as a pursuit of social integration is multifaceted, in the projects we aim to activate sustainable use of the environment, contextual aesthetics, sustainable mobility, and other relevant long-term and extremely important processes.

Gintaras Stauskis is an urban architect, a professor at the Faculty of Architecture at VILNIUS TECH, who studies issues of environmental humanization. He worked on the preparation of all versions of documents regulating the environment and the accessibility of buildings since the first construction norms RSN 154-93. Professor also examines the problems of sustainable development of buildings and landscape. He is the Head of the landscape architecture study program opened at the Faculty of Architecture of VILNIUS TECH in 2020, chairperson of the doctoral committee of the field of Arts and Humanities. Prof. Stauskis serves as the board member of the Lithuanian Association of Landscape Architects and the Lithuanian Green Building Council.